

[Lange.]

turhandlernes Side, idet disse handlende er særlig interesserede i Spørgsmaalet.

En anden Bestemmelse gælder en Ændring i de nugældende Lukkereglene angaaende Juleaftensdag. Nu skal der lukkes Kl. 4, men efter Lovforslaget skal der fremtidig lukkes Kl. 2. Denne Bestemmelse kan jeg for min Part godt tiltræde. Men paa de afgørende Punkter, Bestemmelserne vedrørende Lørdagslukningen og Ændringen med Hensyn til Lukningen de 4 første Ugedage, mener jeg, man er gaaet for vidt, i Særdeleshed paa det nuværende Tidspunkt. Jeg tror ogsaa, Handels- og Kontorhjelperne ved en nøjere Gennemtænkning af Spørgsmaalet vil komme til det Resultat, at Tidspunktet for en Indskrænkning af den Tid, hvori Forretningerne maa holde aabent, ikke nu er inde, men at man maa sige, at en saadan Indskrænkning er lidet ønskelig. Jeg tror, at der er langt vigtigere Opgaver for den højtærede Handelsminister vedrørende Erhvervslivet netop paa det nuværende Tidspunkt end den at indskrænke Omsætningsmulighederne og at paabyrde Forretningerne forøgede Omkostninger. Jeg kan derfor ikke tilsige min Støtte til paa disse væsentlige Punkter at ændre den nuværende Ordning. Men hele det foreliggende Lovforslag og de mange Enkeltheder, Lovforslaget indeholder, Enkeltheder af ganske speciel Art, egner sig særdeles vel til en nærmere Undersøgelse i et Udvalg, og til en saadan nærmere Undersøgelse — jeg kan ogsaa sige til en velvillig Behandling i et Udvalg — kan jeg tilsige min og mit Partis Støtte.

Lausten: Man behøver ikke at befatte sig med dette Lovforslag i mange Minutter, før man har Rede paa, hvad der er Kernen i det. Naar man har læst dets § 1 og sammenlignet den med de tilsvarende Bestemmelser i den nugældende Lukkelov af 1922, er man klar over, hvordan det ligger, og læser man Betænkningen fra den Kommission, der har forberedt og udarbejdet Lovforslaget, vil man se, at næsten hele denne Betænkning bruges til at forklare den Meningsforskel, der var i Kommissionen angaaende § 1. Som Forholdet har været i den af Handelsministeren nedsatte Kommission, og som det sikkert vil blive i det Udvalg, der skal nedsættes efter denne Forhandling, vil det ogsaa blive ved Drøftelsen her i Tinget i Dag. Alle Ordførerne har været enige om, at § 1 er Hovedsagen i Lovforslaget, og paa samme Maade ser man paa det ude i Landet, naar man disku-

terer Lukkeloven. Hvor man kommer hen, enten det er ude i Landsbyerne eller i Provinsbyerne, er man meget interesseret i Lovforslaget, man taler timevis om det, men man kommer ikke videre end til § 1 i det.

Nu tror jeg ikke, at en lang Drøftelse her i Salen om den saa meget diskuterede Paragraf vil være til stor Nytte, og jeg vil endda tro, at en lang og eventuelt lidenskabelig Debat kunde skade. Der vil sikkert blive god Lejlighed til at føre en Debat i Udvalget derom, og forhaabentlig med større Udsigt til et tilfredsstillende Resultat end her. Jeg kunde dog ønske ganske kort at gøre et Par personlige Bemærkninger angaaende den Kritik, der er rejst imod § 1.

Man hører de handlende, den anden Part, dem, der har Skoen paa og derfor bedst maa vide, hvor den trykker, f. Eks. Købmænd i Provinsbyerne, i dybeste Alvor og i tydelig Angst paastaa, at een Aften om Ugen maa de have det saadan, at de kan handle efter den normale Arbejdstids Ophør. Det behøver just ikke at være Lørdag, siger de, det kan ogsaa være en anden Ugedag, men der maa være en Dag om Ugen, hvor de, der bor i Omegnen, efter Fyraften kan komme ind i Forretningerne og købe, hvad de skal bruge. Og en Forretningsindehaver paa Landet tilføjer til den lige nævnte Motivering, at de Kunder, han skal regne med — han regner hovedsagelig med Landbrugets Mænd, Husmænd, Tjenestefolk ude paa Landet —, har hverken Tid eller Raad til at spille en kvart eller en halv Arbejdsdag paa at købe deres Fornødenheder — de har maaske oven i Købet ret lang Vej til de Forretninger, de skal opsøge. Man kan ikke uden videre affærdige en saadan Kritik og sige, at den er urigtig og umotiveret. Man kan mene, den er overdreven, og at Følgerne slet ikke vil blive saa slemme for Forretningsindehaverne, som de nærer Angst for, idet Kunderne nok alligevel vil finde Udvej til at købe det, de skal bruge, thi derom kan der fornuftigvis ikke være Tvivl fra nogen Side, de skal nok faa købt det, de skal bruge.

Jeg husker, og noget lignende blev for Resten nævnt af en af de foregaaende Ordførere, at da i sin Tid Søndagslukningen gennemførtes hos os i Sønderjylland, fremsatte man omtrent de samme Udtalelser, som man nu fremsætter: det var umuligt, det kunde slet ikke gaa, og paa lignende Maade er det vel gaaet her i Landet den Gang. Det gik alligevel, og der er sikkert ingen, der i Dag for Alvor vil gaa ind for, at vi paa dette Punkt skulde vende tilbage